

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11CoCsp/25/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5819201433
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Malíková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2022:5819201433.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Malíkovej a členov senátu JUDr. Romana Tichého a JUDr. Vladimíra Topoľančíka, v spore žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpeného JUDr. Katarínou Hegedúšovou, advokátkou s miestom výkonu advokácie Majerníkova 3/A, 841 05 Bratislava - mestská časť Dúbravka, IČO: 42 185 190, proti žalovanej: Y. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom L. XXX/XX, XXX XX W., o zaplatenie 516,73 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Námestovo č. k. 4Csp/46/2019-152 zo dňa 07. apríla 2022, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I., ktorým žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu v sume 516,73 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 516,73 eur od 20.08.2019 do zaplatenia, p o t v r d z u j e.

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku IV., ktorým žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v pomere 100 %, m e n í tak, že žalovanej sa voči žalobcovi právo na náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

Vo zvyšnej časti zostáva rozsudok súdu prvej inštancie nedotknutý.

Žalobcovi sa voči žalovanej priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom (v poradí druhým) Okresný súd Námestovo (ďalej aj „súd prvej inštancie“, resp. „okresný súd“) žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu v sume 516,73 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 516,73 eur od 20.08.2019 do zaplatenia, v lehote 15 dní od právoplatnosti rozsudku (výrok I. rozsudku), žalobu v časti o zaplatenie úroku vo výške 5,00 % ročne zo sumy 1.180,- eur od 20.08.2016 do 09.04.2019, zo sumy 1.081,08 eur od 10.04.2019 do 09.05.2019, zo sumy 987,55 eur od 10.05.2019 do 07.06.2019, zo sumy 892,14 eur od 08.06.2019 do 09.07.2019 a zo sumy 796,73 eur od 10.07.2019 do zaplatenia zamietol (výrok II. rozsudku), konanie v časti o zaplatenie odplaty vo výške 280,- eur, poplatkov za upomienky vo výške 180,- eur, zmluvného úroku vo výške 45 % ročne zo sumy 1.000,- eur od 19.08.2015 do 12.08.2016, zo sumy 900,- eur od 13.08.2016 do 09.04.2019, zo sumy 801,02 eur od 10.04.2019 do 09.05.2019, zo sumy 707,49 eur od 10.05.2019 do 07.06.2019, zo sumy 612,08 eur od 08.06.2019 do 09.07.2019 a zo sumy 516,73 eur od 10.07.2019 zastavil (výrok III. napadnutého rozsudku) a žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v pomere 100 %, o výške ktorej bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením (výrok IV. rozsudku).

2. V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie poukázal na to, že žalovaná v spore opakovane vznesla námietku premlčania, ktorou je súd povinný sa zaoberať. Vo vzťahu k námietke premlčania vznesenej žalovanej súd prvej inštancie uviedol, že konečná splatnosť spotrebiteľského úveru nastala dňa 19.08.2016, keď nasledujúcim dňom po splatnosti, t.j. 20.08.2016, začala plynúť všeobecná trojročná doba, ktorá by uplynula dňa 20.08.2019. Keďže z obsahu spisového materiálu bolo zistené, že žaloba bola na súd podaná dňa 16.08.2019, súd prvej inštancie dospel k záveru, že premlčacia doba neuplynula, a preto považoval námietku žalovanej za nedôvodnú. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie súčasne poukázal na to, že vzhľadom na čiastočné späťvzatie žaloby zo dňa 07.04.2020, konanie v rozsahu predmetného späťvzatia zastavil. Tiež poukázal na to, že z vykonaného dokazovania mal preukázané, že predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere, o ktorú žalobca opiera svoj nárok, by bola v prípade, ak by žalobca nezobral žalobu v časti odplaty vo výške 280,- eur, poplatkov za upomienky vo výške 180,- eur, zmluvného úroku vo výške 45 % ročne zo sumy 1.000,- eur od 19.08.2015 do 12.08.2016, zo sumy 900,- eur od 13.08.2016 do 09.04.2019, zo sumy 801,02 eur od 10.04.2019 do 09.05.2019, zo sumy 707,49 eur od 10.05.2019 do 07.06.2019, zo sumy 612,08 eur od 08.06.2019 do 09.07.2019 a zo sumy 516,73 eur od 10.07.2019 do zaplatenia, späť, absolútne neplatná pre rozpor s dobrými mravmi, avšak vzhľadom na dispozitívny úkon žalobcu sa otázkou neplatnosti bližšie nerozoberal. Vzhľadom na to, že žalobca poskytol žalovanej úver vo výške 1.000,- eur a žalovaná uhradila dňa 12.08.2015 sumu 100,- eur, dňa 09.04.2019 sumu 98,92 eur, dňa 09.05.2019 sumu 93,53 eur, dňa 07.06.2019 sumu 95,41 eur a dňa 09.07.2019 sumu 95,41 eur, je teda povinná vrátiť žalobcovi sumu 516,73 eur. Na základe uvedeného priznal súd prvej inštancie žalobcovi úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z dlžnej sumy od 20.08.2019, t.j. odo dňa nasledujúceho po lehote splatnosti do konečného zaplatenia. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP tak, že žalobcovi priznal voči žalovanej právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

3. Proti výroku I. (ktorým súd prvej inštancie uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu v sume 516,73 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 516,73 eur od 20.08.2019 do zaplatenia, v lehote 15 dní od právoplatnosti rozsudku), ako aj proti výroku IV. (ktorým súd prvej inštancie uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v pomere 100 %) podala žalovaná riadne a včas odvolanie. V odvolaní poukázala na to, že žalobca žiada, aby mu súd priznal bezdôvodné obohatenie a úžeru čo je v demokratickom štáte neprípustné. Poprela skutkové tvrdenia žalobcu v celom rozsahu, pričom uviedla, že jej nikdy nevznikla povinnosť zaplatiť uvedenú sumu s príslušenstvom a nikdy jej nebola doručená žiadna faktúra a neeviduje žiaden uplatňovaný nárok. Nikdy jej neboli doporučené doručené upomienky, za ktoré si dodávateľ účtoval poplatok v sume 30,- eur. Potvrdila, že od dodávateľa jej boli zasielané ďalšie ponuky o vyššom úvere, ktoré roznášali do pošty študenti a vymáhači, ktorí nezákonne nakladali s jej osobnými údajmi. Poukázala na § 52 až § 54 Občianskeho zákonníka, keď má za to, že predmetná zmluva o úvere je spotrebiteľskou zmluvou, pričom obsahuje neprijateľné podmienky. V tejto súvislosti uviedla, že vyhlásenie spotrebiteľa v zmluve, že sa oboznámil s VOP a úverovými podmienkami a sadzobníkom prenáša na spotrebiteľa dôkazné bremeno v otázke skutočného a riadneho oboznámenia sa s obchodnými podmienkami, sadzobníkom poplatkov a informáciami o poistení, pričom skryté prenesenie dôkazného bremena má pre spotrebiteľa neprijateľný účinok vo vzťahu k potenciálnemu uplatneniu jeho práv na súde a u iných štátnych orgánov, keďže spotrebiteľ už len v dôsledku predmetnej zmluvnej podmienky môže byť odradený od prípadného podania podnetov alebo návrhov štátnym orgánom. Žalovaná má za to, že predmetná zmluvná podmienka zakladá hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Opätovne vznesla námietku premlčania, nakoľko má za to, že sa jednalo o týždenné splátky, keď posledná splátka bola zaplatená 12.08.2016, čiže od poslednej zaplatenej splátky uplynuli 3 roky, pričom žaloba bola podaná 20.08.2019. Jednalo sa o týždenné splátky tým, že sa prirátavali k predchádzajúcim splátkam. Poukázala na § 101 Občianskeho zákonníka upravujúceho trojročnú premlčaciu dobu, ktorá plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz, pričom žalobca si mohol uplatniť svoj nárok pred uplynutím premlčania. Súčasne uviedla, že úverová zmluva bola podpísaná na jeden rok a jednotlivé splátky sa prirátavali k predchádzajúcemu obdobiu, čiže k roku 2015. Súčasne uviedla, že uvedená zmluva sa ako celok prieči dobrým mravom. Poukázala na § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v tom, že zmluva o úvere musí obsahovať výšku počet a termín splátok istiny, úroky a iné poplatky, prípade poradie, v ktorom sa budú splátky prirátovať k jednotlivým nesplneným zostatkom s rôznymi úrokmi sadzbami spotrebiteľského úveru na výšku jeho plnenia. Má za to, že nakoľko zmluva neobsahuje zákonom predpísané náležitosti, je úver poskytnutý na základe predmetnej zmluvy v zmysle § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. bezúročný a bez poplatkov. Poukázala na to, že zmluva obsahuje náležitosti v podobe výšky úrokov z úveru 45

% ročne a tiež celkovú čiastku splatnú spotrebiteľovi 1.700,- eur, pri poskytnutom úvere 1.000,- eur. V zmluve nie je uvedený termín splatnosti ani výška úrokov, pričom podľa zmluvy by sa malo zaplatiť 1.700,- eur, čo je až 73 %, pričom navýšenie odplaty a ostatných platieb spojených s poskytnutím úveru sa v danom čase v obvyklej výške úverov pri úveroch poskytovaných bankami do jedného roka pohybovala na hranici 7,51 %. Pokiaľ žalobca tvrdí, že jej bolo zaslaných 6 upomienok, tak tým potvrdzuje neprijateľnú podmienku, za ktorú si účtoval viac ako 30,- eur zmluvnú pokutu. Žalovaná má za to, že jej osobné údaje boli zneužitú, pričom sa jedná o trestný čin, nakoľko žalobca neuviedol, kto boli jeho vymáhači, ktorí obťažovali jej rodinu a poškodzovali jej meno tým, že neustále telefonovali jej zamestnávateľovi na hociktoré oddelenie, čím dodávateľ odtajňoval bankové tajomstvo a zneužíval jej osobné údaje, na čo ona súhlas nedala. Žalobca ju súčasne neinformoval o dôsledkoch vyplývajúcich z jednotlivých ustanovení zmluvy, použil predtlačенú formulárovú štandardizovanú zmluvu, ktorej obsah bol vopred pripravený, bez možnosti spotrebiteľa ovplyvniť jej obsah, pričom nekonal s náležitou starostlivosťou a nikdy nevysvetlil dôsledky rozhodcovského konania a rozhodcovskej doložky a dohody o zrážkach zo mzdy včlenenej do zmluvy a obchodných podmienok. Taktiež poukázala na to, že žalobca neskúmal jej bonitu, nikdy sa jej nespýtal na situáciu v rodine, na finančné pomery, čím zanedbal svoju povinnosť odbornej starostlivosti § 2 písm. u/ zákona o ochrane spotrebiteľa. Súčasne poukázala na § 7 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa, za ktorého zanedbanie povinnosti odbornej starostlivosti je považované za nekalú obchodnú prax. Žalobca jej poskytol úver bez ohľadu na to, či si overil, či bude schopná splácať tento úver, keď v zmluve je množstvo neprijateľných zmluvných podmienok a systém sankcií nastavených tak, že v prípade omeškania so splátkami sa dostala do nevýhodného postavenia ako slabšia strana, čo zakladá hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v jej neprospech, a preto sú tieto zmluvné podmienky podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka neprijateľné. Má za to, že v zmluve chýba RPMN (skutočná výška), ročná úroková sadzba je sporná (skutočná výška ročnej úrokovej sadzby), celková suma na zaplatenie je sporná (skutočná výška), je neurčitá doba trvania zmluvy a termín konečnej splatnosti úveru (deň, mesiac a rok), výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, pričom neurčitost' niektorej náležitosti má ten istý účinok ako keby náležitosť v zmluve uvedená nebola. Súčasne namietla neplatnosť právneho úkonu v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Pokiaľ ide o námietku premlčania, poukázala na to, že posledná splátka mala byť prirátaná 12.08.2016 a žaloba však bola podaná 16.08.2019, čo je po uplynutí trojročnej doby. Žalovaná v odvolaní súčasne poukázala na to, že žalobca nie je aktívne vecne legitimovaný na podanie žaloby, keď postúpenie je neplatné podľa § 525 ods. 2, pretože odporuje zákonu a dohode s dlžníkom. Na základe uvedeného navrhla, aby súd žalobu zamietol.

4. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že tvrdenia žalovanej uvedené v podanom odvolaní o priznaní akéhosi nezdôvodneného obohatenia a úžery sú zavádzajúce a nepravdivé. K premlčanému nároku má za to, že on si uplatnil nárok žalobou zo dňa 16.08.2019 na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 505900018 zo dňa 19.08.2015, keď termín konečnej splatnosti poskytnutého úveru bol medzi nim a žalovanou dohodnutý na 19.08.2016. Z uvedeného dôvodu k premlčaniu nároku nedošlo, čím sa zaoberal aj súd prvej inštancie v bode č. 13 odôvodnenia rozsudku.

5. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku /ďalej aj „CSP“/), preskúmal napadnutý rozsudok na základe podaného odvolania žalovanej v rozsahu a z dôvodov daných ust. § 379 CSP a § 380 CSP a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie čo do výroku I. podľa ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil a čo do výroku práve na náhradu trov konania napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa ust. § 388 CSP zmenil tak, že žalovanej právo na náhradu trov konania voči žalobcovi nepriznal.

6. Primárne odvolací súd poukazuje na to, že je viazaný odvolacími dôvodmi (§ 380 ods. 1 CSP), a teda preskúmajúc napadnuté rozhodnutie len z dôvodov, ktoré odvolateľ uvádza vo svojom odvolaní.

7. Odvolací súd poukazuje na to, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo strany, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04), ani právo na to, aby bola strana pred všeobecným súdom úspešná, a teda aby súd rozhodol v súlade s jej požiadavkami (I. ÚS 50/04). Navyše do obsahu základného práva podľa § 46 ods. 1 Ústavy SR a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru nepatrí ani právo strany sporu vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia dôkazov (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

8. Východiskovo odvolací súd poukazuje na to, že súd prvej inštancie vyhovel žalobe žalobcu iba v časti čo do zaplatenia istiny vo výške 516,73 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 516,73 eur od 20.08.2019 do zaplatenia, keď predmetná suma predstavuje rozdiel istiny úveru poskytnutého žalobcom žalovanej vo výške 1.000,- eur na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 50590018 zo dňa 19.08.2015 a celkových úhrad žalovanej v sume 483,27 eur (žalovaná uhradila dňa 12.08.2016 sumu 100,- eur, dňa 09.04.2019 sumu 98,92 eur, dňa 09.05.2019 sumu 93,53 eur, dňa 07.06.2019 sumu 95,41 eur a dňa 09.07.2019 sumu 95,41 eur). V časti ostatných nárokov (čo do zaplatenia odplaty vo výške 280,- eur, poplatkov za upomienky vo výške 180,- eur a zmluvného úroku vo výške 45 % ročne zo sumy 1.000,- eur od 19.08.2015 do 12.08.2016, zo sumy 900,- eur od 13.08.2016 do 09.04.2019, zo sumy 801,02 eur od 10.04.2019 do 09.05.2019, zo sumy 707,49 eur od 10.05.2019 do 07.06.2019, zo sumy 612,08 eur od 08.06.2019 do 09.07.2019 a zo sumy 516,73 eur od 10.07.2019 až do zaplatenia bolo konanie zastavené). Napriek vyššie uvedenému čiastočnému zastaveniu konania odvolací súd (tak ako to už konštatoval vo svojom uznesení č. k. 11CoCsp/10/2021-100 zo dňa 18.05.2021, ktorým bol zrušený v poradí prvý rozsudok súdu prvej inštancie č. k. 4Csp/46/2019-74 zo dňa 09.07.2020 a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie) upriamuje pozornosť na to, že aj v prípade, ak by sa na spornú spotrebiteľskú zmluvu hľadelo ako na bezúročnú a bezpoplatkovú, stále by vyplývala žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi aspoň ním požadovanú istinu, pričom tejto povinnosti sa žalovaná v žiadnom prípade nemôže zbaviť ani za predpokladu, že zmluva nespĺňa zákonom č. 129/2010 Z.z. požadované náležitosti pre spotrebiteľský úver. V nadväznosti na uvedené odvolací súd konštatuje, že ak by aj (v prípade možnosti jej súdneho prieskumu) bola vyhodnotená obrana žalovanej spočívajúca v tom, že žalobca mal pri uzavretí zmluvy o spotrebiteľskom úvere porušiť svoje povinnosti následkom čoho by bol uvedený úver posúdený za bezúročný a bezpoplatkový v zmysle § 11 ods. 1 zákona č. 129/2019 Z. z. v znení účinnom v čase uzavretia predmetnej zmluvy, uvedené nemá za následok neplatnosť predmetnej zmluvy, ale ako už bolo uvedené bezúročnosť a bezpoplatkovosť spotrebiteľského úveru, keď súd prvej inštancie vyhovel žalobe iba v časti rozdielu poskytnutej istiny úveru a žalovanou uhradených splátok úveru.

9. Pokiaľ žalovaná poukazovala na rozpornosť predmetnej zmluvy s § 39 Občianskeho zákonníka, odvolací súd sa nestotožnil so záverom súdu prvej inštancie o „možnej“ absolútnej neplatnosti predmetnej zmluvy pre rozpor s dobrými mravmi, pričom nevzhliadol žiadne dôvody zakladajúce absolútnu neplatnosť predmetnej zmluvy, nakoľko žalovaná nijakým spôsobom nekonkretizovala dôvody pre posúdenie predmetnej zmluvy ako absolútne neplatného právneho úkonu. Námitky žalovanej prezentované v rámci obrany smerujú k posúdeniu bezúročnosti, resp. bezpoplatkovosti predmetného úveru, keď ako už bolo vyššie uvedené, tieto námietky nemajú za následok neplatnosť právneho úkonu. Vyslovenie rozporu právneho úkonu s dobrými mravmi, ktorými sa rozumie súhrn spoločenských, kultúrnych a mravných noriem, ktoré v historickom vývoji osvedčujú určitú nemennosť, vystihujú podstatné historické tendencie a sú zdieľané rozhodujúcou časťou spoločnosti, sa musí zakladať na konkrétnych aspektoch toho ktorého posudzovaného prípadu a nie na všeobecných konštatáciách odkazujúcich na takýto rozpor. Súd prvej inštancie a ani žalovaná konkrétne dôvody neplatnosti právneho úkonu (t.j. zmluvy o spotrebiteľskom úvere) neprezentovali, na základe čoho sa odvolací súd nemohol stotožniť s nimi tvrdenými závermi neplatnosti právneho úkonu.

10. V nadväznosti na uvedené pokiaľ žalovaná namietala premlčanie nároku uplatneného žalobcom v prejednávanej spore ako celku, poukazujúc na § 100 a § 101 Občianskeho zákonníka, odvolací súd (keďže nedospel k záveru o neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere) konštatuje, že uplatnený nárok nie je premlčaný. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že zo strany 2 zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyplýva jednoznačne, že zmluvné strany sa dohodli, že doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru nastane dňa 19.08.2016 a teda do uvedeného dňa mala žalovaná povinnosť žalobcovi vrátiť predmetný úver. Trojročná premlčacia doba potom uplynula dňa 19.08.2019, t.j. 3 roky odo dňa splatnosti úveru. Keďže žaloba bola podaná na súd dňa 16.08.2019 je zrejmé, že bola podaná včas a žalobcom uplatnený nárok (vychádzajúc z listinných dôkazov založených v súdnom spise) nie je premlčaný. Pokiaľ žalovaná poukazovala na to, že bolo dohodnuté plnenie v týždenných splátkach, tak zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere táto skutočnosť nevplýva a uvedené v konaní nijako nepreukázala.

11. Pokiaľ žalovaná namietala v odvolaní nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu na podanie žaloby, odvolací súd túto námietku vyhodnotil ako nedôvodnú, keď táto námietka nie je žalovanou bližšie odôvodnená. Bez ohľadu na uvedené odvolací súd poukazuje na to, že aktívna vecná legitímácia

žalobcu v prejednávacom spore jednoznačne vyplýva z jeho hmotnoprávneho postavenia ako veriteľa zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzavretej medzi ním a žalovanou dňa 19.08.2015.

12. Pokiaľ žalovaná súčasne podala odvolanie čo do výroku IV. napadnutého rozsudku (t.j. rozhodnutia o práve na náhradu trov konania), odvolací súd v zmysle § 388 CSP rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil, keďže neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie. Východiskovo odvolací súd poukazuje na to, že Civilný sporový poriadok ako rozhodujúce východisko pri náhrade trov konania stanovuje princíp úspechu, ktorý môže byť úplný alebo čiastočný. Zákonným vyjadrením tohto princípu je ust. § 255 ods. 1 a 2 CSP, pričom pri plnom úspechu sa úspešnej strane má priznať plná náhrada trov konania a pri čiastočnom úspechu sa má náhrada trov konania rozdeliť alebo je možné rozhodnúť tak, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania. Uvedená základná zásada (t. j. zásada úspechu vo veci) je doplnená zásadou procesnej zodpovednosti za zavinenie. Zásada procesnej zodpovednosti za zavinenie bola transformovaná do podoby vyjadrenej v § 256 CSP a znamená, že trovy je povinná nahradiť tá zo strán, ktorá zavinila, že vznikli. Vo vzťahu k zastaveniu konania (t. j. skončenia konania bez meritórneho rozhodnutia) platí, že ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane. Pojem procesné zavinenie použitý v ust. § 256 CSP sa posudzuje výlučne z procesného hľadiska, keď zásada zodpovednosti za zavinenie je inštitútom procesného práva, a preto rozhodujúcou skutočnosťou na posúdenie tejto zodpovednosti je tá, ktorá vznikla po začatí konania. Prvkom zavinenia môže byť aj náhoda, napr. odpadnutie predmetu sporu, pretože nič z toho nie je možné pripočítať na ťarchu toho, kto sa iba bránil. V prípade ak jedna procesná strana zaviní, že konanie muselo byť zastavené, a teda vo veci nemôže byť meritórne rozhodnuté (v konečnom dôsledku zistené, či bola žaloba podaná dôvodne) vzniká jej v zásade povinnosť nahradiť druhej procesnej strane trovy konania. V nadväznosti na uvedené odvolací súd poukazuje na to, že žalobca bol v spore úspešný v časti čo do zaplatenia istiny v sume 516,73 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 516,73 eur od 20.08.2019 do zaplatenia (t. j. vo výroku I. rozsudku), neúspešný bol v časti o zaplatenie úroku vo výške 5 % ročne zo sumy 1.180,- eur od 20.08.2016 do 09.04.2019, zo sumy 1.081,08 eur od 10.04.2019 do 09.05.2019, zo sumy 987,55 od 10.05.2019 do 07.06.2019, zo sumy 892,14 od 08.06.2019 do 09.07.2019 a zo sumy 796,73 od 10.07.2019 až do zaplatenia, ohľadne ktorého bola žaloba zamietnutá (viď výrok II. rozsudku) a súčasne možno žalobcovi pričítať zavinenie na zastavení konania v rozsahu, v ktorom zobral žalobu v časti o zaplatenie odplaty vo výške 280,- eur, poplatkov za upomienky vo výške 180,- eur, zmluvného úroku vo výške 45 % ročne zo sumy 1.000,- eur od 19.08.2015 do 12.08.2016, zo sumy 900,- eur od 13.08.2016 do 09.04.2019, zo sumy 801,02 eur od 10.04.2019 do 09.05.2019, zo sumy 707,49 eur od 10.05.2019 do 07.06.2019, zo sumy 612,08 eur od 08.06.2019 do 09.07.2019 a zo sumy 516,73 eur od 10.07.2019 do zaplatenia späť, následkom čoho bolo konanie v tejto časti zastavené. Z uvedeného je zjavné, že pri porovnaní predmetu konania, ohľadne ktorého bol žalobca v spore úspešný s predmetom konania, ohľadne ktorého bol žalobca neúspešný (prípadne zavinil zastavenie konania) prevyšuje úspech žalovanej nad úspechom žalobcu. Výrok o práve na náhradu trov konania odvolací súd potom podľa § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 2 CSP a § 256 ods. 1 CSP zmenil tak, že žalovanej, ktorá bola v spore úspešná v prevažnej časti právo na náhradu trov konania nepriznal, keď zo spisového materiálu vyplýva, že žalovanej preukázateľne žiadne účelne vynaložené výdavky v súvislosti s uplatnením a bránením práva ako trovy konania (majúce sa nahradiť) nevznikli. Práve to bol dôvod, pre ktorý súd povolaný k vydaniu rozhodnutia, ktorým sa konanie končí (odvolací súd) mohol rozhodnúť nielen o nároku na náhradu, ale už aj o nepriznaní náhrady (napriek tomu, že pri striktnom riadení sa textom rozhodnej právnej úpravy by sa mohlo zdať, že tomu tak nie je). Dvojfázové rozhodovanie o trovách konania predpokladajúce prvé rozhodnutie súdu povolaného skončiť konanie vo veci len o nároku na náhradu a druhé až následné rozhodnutie súdu prvej inštancie o výške náhrady (§ 262 ods. 1, 2 CSP) má totiž zmysel len pri pozitívnom vyriešení otázky nároku na náhradu a naopak taký zmysel postráda, ak výsledkom uvažovania o nároku na náhradu je záver o neexistencii takéhoto nároku u žiadnej zo strán sporu (prvej preto, že ju na to neoprávňuje pre ňu nepriaznivý, či ňou zavinený výsledok konania a u druhej preto, že tu buď niet trov majúcich sa nahradiť alebo že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, odôvodňujúce nepriznanie náhrady). Prezentovaný právny názor vyplýva i z uznesení NS SR sp. zn. 6Cdo/166/2016 zo dňa 26.10.2016 a sp. zn. 7Cdo/14/2018 zo dňa 28.02.2018.

13. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 tak, že žalobcovi, ktorý mal v odvolacom konaní úspech v plnom rozsahu (odvolací súd sa s odvolaním žalovanej vo veci samej ani len sčasti nestotožnil) priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov odvolacieho konania súd neprihliadol na

úspech žalovanej v časti odvolania proti výroku o nároku na náhradu trov prvostupňového konania, keď výrok o trovách konania je vo vzťahu k výroku rozsudku vo veci samej iba súvisiacim výrokom. O výške trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením (§ 262 ods. 2 CSP).

14. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)